

Gamlebyen Rotaryklubb

Referat 04.02.26

ST. JOSEPH-SØSTRENE - 100 ÅR I TJENESTE FOR DE SYKE

Tilstede: 17 medlemmer

Jubilant: Jon Lunde - 75 år

Igjen fikk vi besøk av **Jan Henrik Lund** (overlege, og «sykehus-historiker» - etter eget utsagn), denne gang for å fortelle om **St. Joseph-søstrene i Østfold - 100 år i tjeneste for de syke**.

Ordenen St. Josephsøstrene av Chambery ble grunnlagt i Le Puy i Frankrike rundt 1650 med ønske om å ta seg av, undervise og stelle for fattige barn og syke eldre.

De slet stort under den franske revolusjonen og ble nesten utradert. I 1805 ble ordenen nyetablert og i 1865 kom de første fire søstre til Kristiania.

Til Fredrikstad og Halden kom de i 1887. I Fredrikstad var det tre søstre og de hadde to rom i til disposisjon i bakgården hos den katolske prestens som holdt til i Storgata. Det var i starten stor skepsis fra befolkningen, men det endret seg raskt når man opplevde alt det positive de bidro med.

St. Josephs slik bygget framstår i dag – etter utallige påbygginger siden starten

Etter fem års drift i bakgården, flyttet de over i hovedhuset, hvor de hadde tre sykerom, operasjonsstue og konsultasjonsrom. I 1898 kjøpte de to hus i Ridehusgata (der St. Josephs ligger i dag), som i 1912 ble påbygd med en etasje og hadde da en kapasitet på 40 pasienter.

De trengte straks mer plass og i 1922 ble nabotomten kjøpt og i 1924 ble «nye» St. Josephs hospital innviet – da med 75 sengeplasser. Ytterligere påbygging og modernisering ble gjort utover 50 og 60-tallet.

Hvorfor kom St. Joseph-søstrene til Norge? Det var nok i starten for «misjonering», men de ble etter hvert mer opptatt av opplæring og pleie og det er jo misjonering i det også. De var gode til å lede og administrere et sykehus og var banebrytende på flere områder.

De levde et klosterliv, enkelt og nøkternt, men med mye glede og humør. I Norge var de totalt 400 søstre gjennom 100 år, hvorav 15 var samtidig i Fredrikstad og 12 stk. i Halden. Noen var her i mange år, noen var her ganske kort.

På 1960 tallet kom statlige planer og lovendringer og gradvis avvikling av private sykehus. Fylkeskommunen kjøpte St. Josephs i Fredrikstad i 1972 og i Halden i 1988.

Det var ingen tvil om at befolkningen verdsatte St. Joseph-søstrene, ja «alle» ble jo født på St. Josephs, men etter 100 års tjeneste for de syke, var det kapitlet over.

I respekt og ærbødighet: - En hjertens takk!

Jan Henrik Lund, sykehushistorikeren

Syster Marcia – som «hele» Fredrikstad og «halve» Østfold «kjente»

Referat: Terje Mathisen

Foto: Jan A. Vatn